

آزمون نوبت اول (۴)

۰/۵

۰/۵

۰/۵

۰/۵

۵

۰/۵

۱/۵

۱

۱/۵

۱

۲

۳

۴

۵

۶

۷

۸

۹

تَرْجِمِ الْكَلِمَاتِ التَّالِيَةَ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ:

(الف) مَنْ ذَا الَّذِي أَوْجَدَهَا فِي الْجَوْثِ مِثْلَ الشَّرَرَةِ.

(ب) تَذْهَبُ فَاطِمَةُ لِإِعْلَاقِ حَقِيقَةِ الْمَاءِ.

أَكْتُبْ فِي الْفَرَاغِ الْكَلِمَتَيْنِ الْمُتْرَادِفَتَيْنِ وَالْكَلِمَتَيْنِ الْمُتَضَادَّتَيْنِ:

القُرب - رَقْدٌ - صارَ - البُعد - نام

(الف) ----- = -----

(ب) ----- ≠ -----

عَيِّنِ الْكَلِمَةَ الْغَرِيبَةَ فِي الْمَعْنَى:

(الف) (۱) معجون (۲) مسموحة (۳) فُرْشَاةُ الْأَسْنَانِ (۴) المِنْشَقَّةُ

(ب) (۱) العايل (۲) المُدْرَس (۳) القَمَر (۴) الشَّرْطِي

أَكْتُبْ مَفْرَدًا أَوْ جَمْعَ الْكَلِمَتَيْنِ:

(الف) فِلم: -----

(ب) نيام: -----

تَرْجِمِ الْعَمَلَ التَّالِيَةَ إِلَى الْفَارْسِيَّةِ:

(الف) حَبَّرْتُ هَذِهِ الظَّاهِرَةَ النَّاسَ سَنَوَاتٍ طَوِيلَةً فَمَا وَجَدُوا لَهَا جَوَابًا.

(ب) إِنَّ الْقُرْآنَ بِأَمْرٍ الْمُسْلِمِينَ أَلَّا يَسْبُوا مَعْبُودَاتِ الْمُشْرِكِينَ وَالْكَفَّارِ.

(ج) كُلُّ حِرْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ.

(د) تُصْبِحُ الْأَرْضُ مَفْرُوشَةً بِالْأَسْمَاكِ وَيَأْخُذُهَا النَّاسُ لَطْبِخِهَا وَتَنَاوُلُهَا.

(هـ) كَانَتْ سُمِّيَّةٌ بَانْتِظَارِ وَالِدَتِهَا وَبَعْدَ انْتِهَاءِ الدَّوَامِ الْمَدْرَسِيِّ وَكَانَتْ حُجْرَاتُ الْمَدْرَسَةِ مُعْلَقَةً وَكُنَّ يَنْتَظِرُونَ أَنْ تَفْرَعَ الْمَدْرَسَةُ مِنَ الطَّالِبَاتِ.

إِنْتِخِبِ التَّرْجِمَةَ الصَّحِيحَةَ:

(الف) و اضبِرْ عَلَى مَا يَقُولُونَ وَ اهْجُرْهُمْ.

(۱) بر آنچه می گویند شکیبایی کن و از آنها دوری گزین.

(۲) و بر هر چه می گویند صبر می کنم و از ایشان دوری می کنم.

(ب) و اصبرِ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَ اسْتَغْفِرْ لِدُنْيَاكَ.

(۱) پس بردبار باش، بی گمان وعده خداوند حق است و گناهت را می آمرزد.

(۲) پس شکیبایی کن، بی گمان وعده خدا حق است و برای گناهت آمرزش بخواه.

كَمِّلِ الْفَرَاقَاتِ فِي التَّرْجِمَةِ الْفَارْسِيَّةِ فِي الْجُمْلِ التَّالِيَةِ:

(الف) اِعْمَلْ لِدُنْيَاكَ كَمَا تَكُ تَعِيشُ أَوَّلًا.

برای ----- چنان کار کن گویی همیشه -----

(ب) لَقَدْ كَانَتْ رِسَالَةُ الْإِسْلَامِ عَلَى مَرِّ الْعُصُورِ قَائِمَةً عَلَى أَسَاسِ الْمَنْطِقِ وَ اجْتِنَابِ الْإِسَاءَةِ.

رسالت اسلام در ----- بر پایه منطق و دوری کردن از بدی ----- بوده است .

(ج) وَ انْظُرْ إِلَى الْمَرْءِ وَ قُلْ مَنْ سَقَى فِيهِ بَصْرَهُ.

و به انسان ----- و بگو چه کسی بینایی اش را در او -----

عَيِّنِ الْمَعْدُودَ الصَّحِيحَ لِلْفَرَاغِ.

(الف) أَرْبَعَةٌ ----- و اقفونَ أمامَ بابِ الْمُنتَظِمَةِ. (جنود - جُنْدِي)

(ب) يَلْعَبُ أَحَدَعَشَرَ ----- فِي فَرِيقِ كُرَةِ الْقَدَمِ. (لاعبين - لاعِباً)

عَيِّنِ الْمَاضِيَّ وَ الْمُضَارِعَ وَ الْأَمْرَ وَ النَّهْيَ وَ الْمُضَدَّرَ فِي الْأَمْثَلِ التَّالِيَةِ:

(الف) قَوْلُ لَا أَعْلَمُ يَضْفُ الْعِلْمَ.

(ب) إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَ اسْتَغْفِرْ لِدُنْيَاكَ

(ج) مَنْ زَرَعَ الْعُدُونَ فِي الْمَدِينَةِ؟

آزمون نوبت اول (۴)

عَيِّن العِدَّةَ المُناسِبَ:

(الف) تسعة و ستون ناقص أحد عشر يساوي -----

(ب) لي أخوان إثنان و أختان -----

عَيِّن الكَلِمَةَ الَّتِي تَخْتَلِفُ نَوْعُهَا فِي كُلِّ مَجْمُوعَةٍ:

(الف) (1) تَبْتَسِمُ (2) يَسْتَعْلُ (3) تَسْتَمِعُ (4) نَعَامَلِ

(ب) (1) أَدَخَلَ (2) تَكَلَّمَ (3) عَيَّرَ (4) انْقَطَعَ

تَرْجِمِ الكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ:

(الف) قَامَتُ أَخِي المِضْيَافُ. (ب) لَا يَلْعَبُ الأَطْفَالُ فِي الشَّارِعِ (ج) سَيَحْتَفِلُ النَّاسُ بِهَذَا اليَوْمِ.

(د) لَا تَدْخُلُوا مِنْ بَابٍ وَاحِدٍ (هـ) أَخْرِجْ قَلَمَكَ. (و) إِشْرَحْ صَدْرِي يَا اللّهُ!

(ز) الرِّجَالُ عَلَى اليَمِينِ لِلتَّفْتِيْشِ. (ح) تَتَسَاقَطُ الأَسْمَاكُ عَلَى الأَرْضِ (ط) لَا تَنْزِلُوا هُنَاكَ

(ي) مَا ظَلَمَهُمُ اللّهُ (ك) سَوْفَ تَنْخَرُجُ مِنَ الجَامِعَةِ (ل) هَذَا الإِقْتِرَاحُ حَسَنٌ

صَعِّ فِي الدَّائِرَةِ العِدَّةَ المُناسِبَ. (كَلِمَتَانِ زَائِدَتَانِ)

(الف) مِنَ الأَحْجَارِ الجَمِيلَةِ الغَالِيَةِ ذَاتِ اللُّونِ الأَبْيَضِ.

(ب) أَنْبُوبٌ لِفَتْحِ تَيَّارِ المَاءِ وِ إِغْلَاقِهِ.

(ج) مِنَ المَلَابِسِ النَّسَائِيَةِ ذَاتِ الأَلْوَانِ المَخْتَلِفَةِ.

(د) سَاعَاتُ العَمَلِ لِلْمُوظَّفِينَ وِ العُمَالِ.

عَيِّن الجُمْلَةَ الصَّحِيحَةَ وِ غَيِّرِ الصَّحِيحَةَ حَسَبِ الحَقِيقَةِ وِ الوَاقِعِ:

(الف) التَّلْحُ نَوْعٌ مِنَ أنْوَاعِ نَزُولِ المَاءِ مِنَ السَّمَاءِ يَنْزِلُ عَلَى الجِبَالِ فَقَطْ.

(ب) المُمَارَسَةُ هِيَ بِالتَّمْرِينِ وِ التَّنَاطُفِ.

(ج) يَحْتَفِلُ الإِبْرَانِيُونَ أَوَّلَ يَوْمٍ مِنَ أَيَّامِ السَّنَةِ السَّمْسِيَّةِ الإِ.

(د) نَعْسِلُ أَيْدِيَنَا بِمَكْنِيْفِ الهَوَاءِ.

أَجِبْ عَنِ الأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ:

(الف) مَتَى يَجْمَعُ الفَلَّاحُونَ الرُّزْزَ؟ -----

(ب) كَمْ نَافِذَةً فِي صَفَاكَ؟ -----

رَتِّبِ الكَلِمَاتِ وِ اكْتُبْ سؤَالًا وِ جَوَابًا صَحِيحًا:

(الف) مِنْ / أَنْتُمْ / نَحْنُ / مِنْ أَيِّ / إِيْرَانِ / بِلَدِّ / . / ؟

(ب) عُمْرِي / كَمْ / عَامًا / سِنَةٌ عَشْرَ / عَمْرُكَ / . / ؟

----- ؟

----- ؟

(1) الحَقِيقَةُ

(2) الهَاتِفِ

(3) الشَّرْرَةُ

(4) القُسْتَانِ

(5) الدَّوَامِ

(6) الدَّرَرِ

الصَّحِيْحُ الخَطَأُ

الصَّحِيْحُ الخَطَأُ

الصَّحِيْحُ الخَطَأُ

الصَّحِيْحُ الخَطَأُ

آزمون نوبت دوم (۸)

۰/۵

۰/۵

۰/۵

۰/۵

۵

۰/۵

۱/۵

۱/۵

۱

۲

۳

۴

۵

۶

۷

۸

تَرْجِمِ الْجُمْلَةَ التَّالِيَةَ إِلَى الْفَارْسِيَّةِ:

الف) فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ.

عَيِّنِ الْكَلِمَةَ الْغَرِيبَةَ:

الف) ۱) كَ

ب) ۲) يَ

ج) ۳) مَن

د) ۴) فِي

ب) ۱) مَوَانِيءَ

ب) ۲) مَصَافِي

ج) ۳) مَحَطَّةٌ

د) ۴) فُسْتُقٌ

أَكْتُبْ مَفْرَدًا أَوْ جَمَعَ الْكَلِمَتَيْنِ التَّالِيَتَيْنِ:

الف) تِمْنَالٌ: -----

ب) عِبْرٌ: -----

أَكْتُبْ فِي الْفَرَاغِ الْكَلِمَتَيْنِ الْمُتَضَادَّتَيْنِ وَ الْكَلِمَتَيْنِ الْمُتَرَادِفَتَيْنِ. (أربع كلمات زائدة)

كِبَارٌ - سَلْمٌ - عَيْنٌ - دَفْعٌ - بَثْرٌ - ضِحْكٌ - إِسْتَلْمٌ - صِغَارٌ

الف) ----- = -----

ب) ----- ≠ -----

تَرْجِمِ الْجُمْلَةَ التَّالِيَةَ إِلَى الْفَارْسِيَّةِ:

الف) لَا تَجْتَمِعُ خصلتانِ فِي مومنٍ: الْبُخْلُ وَ الْكِذْبُ.

ب) قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ تَعَالَوْا إِلَى كَلِمَةٍ سَوَاءٍ بَيْنَنَا وَ بَيْنَكُمْ أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا اللَّهَ وَ لَا نَشْرِكَ بِهِ شَيْئًا.

ج) وَ ادْخُلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ.

د) رَأَيْتُ الدَّلَافِينَ تُؤَدِّي حَرَكَاتٍ جَمَاعِيَّةً. سَمِعُ الدَّلَفِينَ يَفُوقُ سَمْعَ الْإِنْسَانِ عَشْرَ مَرَّاتٍ.

هـ) هَذَا الْإِقْتِرَاحُ حَسَنٌ وَ سَتَتَعَاوَنُ جَمِيعًا عَلَى الْعَمَلِ بِهَذَا الْحَدِيثِ.

و) كَانَتْ الْعِلْمُ يَلْعَنُهُ كُلُّ شَيْءٍ حَتَّى الْحَوْتِ فِي الْبَحْرِ.

إِتَّخِذِ التَّرْجِمَةَ الصَّحِيحَةَ:

الف) قَوْلُ «لَا أَعْلَمُ» نِصْفُ الْعِلْمِ.

۱) گفتن می دانم نصف دانش است.

۲) گفتن نمی دانم نیمی از دانش است.

ب) مَا قَسَمَ اللَّهُ لِلْعِبَادِ شَيْئًا أَفْضَلُ مِنْ الْعَقْلِ.

۱) خداوند چیزی را برتر از عقل برای بندگانش تقسیم نکرد.

۲) خداوند برای بندگانش چیزی را تقسیم کرد که بهتر از عقل است.

كَمِّلِ الْفَرَاقَاتِ فِي التَّرْجِمَةِ الْفَارْسِيَّةِ.

الف) ﴿وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ يُبْعَثُونَ﴾

و روزی که (مردم) ----- ؛ ----- . (برانگیخته می شوند - برانگیخته شده اند) (رسوایت می کنم - رسوایم مکن)

ب) ﴿وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ﴾

و از آنچه به آنان ----- انفاق می کنند. (روزی داده شد - روزی داده ایم)

ج) هُوَ مِنْ الْحَيَوَانَاتِ اللَّبَوْتَةِ الَّتِي تَرْضَعُ صِغَارَهَا.

او از حیوانات ----- است که به بچه هایش ----- . (بستاندار - دوزیست) (شیر می داد - شیر می دهد)

د) لِلدَّلَافِينَ ذَاكِرَةٌ قَوِيَّةٌ.

دلفین ها حافظه ای قوی ----- . (داشتند - دارند)

تَرْجِمِ الْكَلِمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا حَطٌّ:

الف) سَوْفَ أَنْتَظِرُكَ فِي مَحَطَّةِ الْقَطَارِ.

ب) إِزْجِعِي إِلَى رَبِّكَ.

ج) إِحْتِرَاقُ الْغَايَةِ.

د) لَا تَلْعَبُوا فِي فِصْلِ الْإِمْتِحَانَاتِ.

هـ) أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ.

و) كَانُوا يَغْسِلُونَ مَلَابِسَهُمْ.

آزمون نوبت دوم (8)

/5

/5

/5

/5

/5

/5

/5

1

1

/5

/5

9

عَيْنِ فِعْلٍ الْمَجْهُولِ وَأَكْتَبَ نَوْعَهُ:

سُرِقَ مِنَ الْمُتَحَفِ أَشْيَاءَ كَثِيرَةً.

أَذْكَرَ الْمَحَلَّ الْإِعْرَابِيَّ لِلْكَمَاتِ الَّتِي تَحْتَهَا خَطٌّ

10

الف) السُّعْبُ الْإِيرَانِيَّ شَعْبٌ مِضْيَافٌ

ب) حُسْنُ الْأَدَبِ يَسْتُرُ فُبْحَ النَّسَبِ

ج) مُجَالَسَةُ الْعُلَمَاءِ عِبَادَةٌ

د) وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ أَحَدًا.

عَيْنِ اسْمِ الْفَاعِلِ وَ اسْمِ الْمَفْعُولِ وَ اسْمِ الْمَبَالِغَةِ ثُمَّ تَرَجِمُهَا.

يَا صَانِعَ كُلِّ مَصْنُوعٍ يَا عَلَامَ الْغُيُوبِ.

صَعَّ فِي الْفَرَاغِ الْأَوَّلِ عِدَدًا أَصْلِيًّا وَ فِي الْفَرَاغِ الثَّانِي عِدَدًا تَرْتِيبِيًّا.

11

الف) رَأَيْتُ ----- عَصْفُورًا عَلَى الشَّجَرَةِ (7)

ب) أَخِي فِي الصَّفِّ ----- (11)

عَيْنِ نَوْعِ الْفِعْلِ فِي كُلِّ عِبَارَةٍ:

يَا أَيُّهَا النَّاسُ صُزِبَ لَكُمْ مِثْلًا فَاسْتَمِعُوا لَهُ.

12

عَيْنِ الْجَزِّ الْمُنَاسِبِ:

الف) ----- الْحَقُّ أَنْزَلْنَاهُ (بِ- ل- فِي)

ب) الْعَالِمُ بِلَاعْمَلٍ ----- الشَّجَرِ بِلَاتَمَرٍ (مِنْ - عَنِ - ك)

13

عَيْنِ نَوْعِ الْفِعْلِ وَ صِيغَتُهُ:

إِغْسِلُوا وَجُوهَكُمْ

14

صَعَّ فِي الدَّائِرَةِ الْعَدَدَ الْمُنَاسِبِ. (كَلِمَتَانِ زَائِدَتَانِ).

الف) إِدَارَةٌ لِتَسْلِيمِ الرِّسَالِ وَ إِشْتِيَاقًا.

1) الْمُحِيطُ

ب) مَكَانٌ عَلَى سَاحِلِ الْبَحْرِ تُشَاهِدُ الشُّفْنَ إِلَى جَنْبِهِ.

2) الشَّمْسُ

ج) عَدَمٌ وَ جُودٌ الضُّوءِ

3) إِدَارَةُ الْبَرِيدِ

د) أَكْبَرُ مِنَ الْبَحْرِ.

4) الظَّلَامُ

5) المِينَاءُ

6) المُوَاطِنُ

16

عَيْنِ الْجُمْلَةِ الصَّحِيحَةِ وَ غَيَّرِ الصَّحِيحَةَ حَسَبَ الْحَقِيقَةِ وَ الْوَاقِعِ:

الف) تَقَلُّ الثَّقَلُ مِنْ عَبْرِ الْأَنْبِيَاءِ أَكْثَرُ خَطَرًا.

ب) الْمِحْرَازُ آلَةٌ لِلإِطْلَاقِ عَلَى دَرَجَةِ الْجِسْمِ وَ الْجَوِّ.

ج) الْمَوْسُوعَةُ مَعْجَمٌ صَغِيرٌ جَدًّا يَجْمَعُ قَلِيلًا مِنَ الْعُلُومِ.

د) لَا نَعِيشُ حَيَوَانَاتُ الْمَائِيَّةِ فِي أَعْمَاقِ الْمُحِيطِ.

17

أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ التَّالِيَةِ:

الف) مِنْ أَيْنَ أَنْتَ؟

ب) هَلْ تَعْرِفُ سَلْمَانَ الْفَارِسِيَّ؟

رَتِّبِ الْكَلِمَاتِ وَ اكْتُبْ سؤَالًا وَ جَوَابًا صَحِيحًا.

18

الف) الْفَطُورُ / طَعَامٌ / وَ جَبْتُهُ / مَا / خُبْرٌ / هُوَ / وَ شَايُ /

سؤال ----- ؟

جواب -----

ب) زُمْلَانِي / الْمُشْكِلَةُ / هِيَ / لَيْسَتْ / وَ / الْعُرْفُتِي / نَظِيفَةٌ / مَا / غَرَفٌ / يَا حَبِيبِي /

سؤال ----- ؟

جواب -----

الصَّحِيحُ الخَطَأُ

الصَّحِيحُ الخَطَأُ

الصَّحِيحُ الخَطَأُ

الصَّحِيحُ الخَطَأُ

پاسخ نامه آزمون نوبت اول (۱)

عربی (۱)

- ۱۲ الف) تَخَرَّجَ «خرج» در باب «تَفَعَّلُ» معنای «فارغ التحصیل شدن» می‌دهد. (ب) اسْتَلَمْنَا (بر اول شخص جمع دلالت می‌کند) (ج) ما نَزَّلُوا (پایین نیاوردند. نَزَّلَ، يُنَزِّلُ: معنای «پایین آوردن» می‌دهند) (د) يَغْسِلَنَّ (أخوات جمع مکسر «أخت» به معنای «خواهر» است) (ه) دَافِعُوا (با توجه به ضمیر دوم شخص «كُم» باید شخص فعل به کار رفته نیز دوم شخص باشد؛ دَافِعُوا فعل امر است و دَافِعُوا فعل ماضی از صیغه سوم شخص) (و) أَكْتُبُ (با توجه به ضمیر اول شخص «ي» در «واجباتي»)

۱۳

الف) ۵:۲۰

ب) ۷:۴۵

ج) السَّاعَةُ الثَّانِيَةُ عَشْرَةَ وَ عَشْرَ دَقَائِقٍ

د) السَّاعَةُ الثَّاسِعَةُ وَ التَّصْفُ

۱۴

- الف) هذه (برای اسم جمع غیرانسان از قواعد مفرد مؤنث استفاده می‌کنیم.) (ب) هذا (کلمه «اليوم» مفرد و مذکر است) (ج) هذه

۱۵

- الف) ها (مادرت را دیدم در خیابان و از او پرسیدم: چطوری؟) (ب) لَكَ (خدا به موسی گفت دست سفیدت را بیرون بیاور.) (ج) أَنْتَ (از ضمیر متصل به «أبيك» می‌فهمیم که صیغه دوم شخص است و با توجه به فعل جمله متوجه ضمیر مفرد مذکر مخاطب می‌شویم (دوم شخص مفرد مذکر))

۱۶

الف) هَؤُلَاءِ مُؤَدَّبُونَ (ب) تِلْكَ الْبَطَّارِيَةُ

۱۷

- الف) شماره ۵؛ لوله‌هایی برای باز کردن جریان آب و بستنش ← شیر آب (ب) شماره ۱؛ دادن راه‌حل و بیان روش برای انجام کاری ← پیشنهاد (ج) شماره ۲؛ بخاری متراکم در آسمان که از آن باران می‌بارد ← ابر (د) شماره ۶؛ جزئی از ساعت‌های مدرسه ← زنگ درسی

۱۸

- الف) درست ← ایرانی‌ها روز اول سال شمسی را جشن می‌گیرند. (ب) نادرست ← پدیده باران ماهی پدیده‌ای طبیعی است. (ج) نادرست ← برف نوعی از (نزول) آب از آسمان است که فقط بر روی کوه‌ها نازل می‌شود. (د) نادرست ← گردباد شدیدی است که از جایی به جای دیگر منتقل نمی‌شود.

۱ الف) ابر (ب) کارت‌ها (جمع بطاقة)

۲

الف) بَدَايَةٌ ≠ نَهَايَةٌ (آغاز ≠ پایان) (ب) حُجْرَةٌ = عُرْفَةٌ (اتاق)

۳

الف) شَهْرٌ (به معنای ماه) بقیه کلمات علامت ریاضی‌اند. (ب) مَهْرَجَانٌ (جشنواره) معانی بقیه کلمات به ترتیب (اقیانوس، دریا، ماهی) است.

۴

الف) بَهِيمَةٌ (چارپا به جز درندگان) (ب) تُلُوجٌ (برف‌ها، یخ‌ها)

۵

الف) دانشمندان برای شناخت راز آن پدیده شگفت‌انگیز تلاش کردند. (ب) نیکی و بدی برابر نیستند، با شیوه‌ای که بهتر است (بدی را) دفع کن، آنگاه کسی که میان تو و او دشمنی است، گویی دوستی یکدل می‌گردد. (ج) قرآن ما را به وحدت دستور می‌دهد: همگی به ریسمان الهی چنگ بزنید و پراکنده نشوید.

(د) نگهداری از تجهیزات عمومی بر هر شهروندی واجب است.

(ه) همانا (قطعاً) زبان گربه سلاح دائمی پزشکی است.

(و) خدا همان کسی است که بادها را می‌فرستد و ابری برمی‌انگیزد.

(ز) گردباد شدیدی اتفاق می‌افتد، سپس ماهی‌ها را با نیرویی به آسمان می‌کشد.

۶

أَنْظَرُ: بنگر (فعل امر ثلاثی مجرد از صیغه دوم شخص مفرد) لَاتَنْظُرُ: ننگر (فعل نهی ثلاثی مجرد از صیغه دوم شخص مفرد)

۷

الف) رحم کن تا آن کس که در آسمان است به تو رحم کند.

(ب) فرزندانم - حیرت زده کرده‌ای (شگفت‌زده کرده‌ای)

(ج) که - می‌داند (فعل مضارع)

۸

الف) نگاه نکنید.

(ب) شکر نمی‌کنند.

(ج) به من ظلم می‌کردند (کان + فعل مضارع = ماضی استمراری)

(د) طلب آموزش می‌کنند.

۹

الف) لَايَمْتَنِعُونَ: مضارع منفی

(ب) تَعَلَّمُوا: فعل امر

(ج) اِعْمَلْ: فعل امر / تَمَوَّثْ: فعل مضارع

۱۰

الف) الثَّانِي: عدد ترتیبی بر وزن فاعل است و در اینجا با توجه به ترجمه، عدد ترتیبی می‌خواهیم: برنده دوم جایزه نقره‌ای می‌گیرد.

(ب) لَاعِبًا - معدود برای عدد یازده باید به صورت مفرد بیاید.

۱۱

الف) أَرْبَعَةٌ وَ ثَمَانُونَ ۸۴ = ۷۹ + ۵ (ب) عِشْرُونَ ۲۰ = ۱۰۰ ÷ ۵

۱۹

الف) لِأَنَّ هِيَ لُغَةٌ الْمَشْتَرَكَةُ بَيْنَ الْمُسْلِمِينَ. / لِأَنَّهَا لُغَةُ الْقُرْآنِ.
ب) جَمِيلَةٌ وَ مَمْلُوءَةٌ بِالْأَشْجَارِ.

۲۰

سؤال: مَنْ يُعْجَبُكَ بَيْنَ اللَّاعِبِينَ؟ جواب: يُعْجَبُنِي مَهَاجِمُ الْفَرِيقِ الْيَابَانِيِّ.

پاسخنامه آزمون نوبت اول (۱۲)

عربی (۱)

۱

الف) بازرسی - جست‌وجو ب) پیشنهاد

۲

الف) أُتْرِكَ = دَع (ترک کن = خداحافظی کن).
ب) عَشِيَّةٌ ≠ عَدَاةٌ (آغاز شب ≠ آغاز روز)

۳

الف) الدَّائِمَةُ (چهارپا)
ب) البَقَاعُ (زمین‌ها)

۴

الف) يَسِنُ (به معنای دندان)
ب) مَوَاعِظُ (به معنای پندها و نصیحت‌ها)

۵

الف) در ایران درون زمین ثروت‌های زیادی است.
ب) همانا قرآن مسلمانان را امر می‌کند که به خدایان مشرکان ناسزا نگویند.
ج) قرآن بر آزادی عقیده تأکید می‌کند.
د) قطعاً شما حتی در مورد زمین‌ها و چارپایان مسئول هستید.
ه) همانا شما را از جنس مذکر و مؤنث آفریدیم و شما را از مردی و زنی آفریدیم و شما را ملت‌ها و قبیله‌ها گردانیدیم تا یکدیگر را بشناسید، قطعاً گرمی‌ترین شما نزد خدا پرهیزکارترین شماست.
و) آیا باور می‌کنی که در روزی از روزها بینی ماهی‌هایی را که از آسمان سقوط می‌کنند؟

۶

الف) گزینه (۱) درست است
ب) گزینه (۲) درست است؛ در جمله شرطی فعل اول به صورت مضارع التزامی و فعل جواب شرط به صورت مضارع اخباری ترجمه می‌شود.
ج) گزینه (۲) درست است. ظلموا: ظلم کردند / سيعلم: خواهند فهمید.
د) گزینه (۲) درست است. «جاء بي» به معنای «آورد» درست است.

۷

الف) تصویرهای - نمایان می‌شود.
ب) ۵۰ برابر بالاتر از اوست، حمل کند.

۸

الف) فارغ التحصیل می‌شویم ب) عبادت نکنید
ج) همدیگر را نشناختیم د) کار می‌کرد
ه) خواهیم توانست و) به من یاد دادی - مرانفع وسود می‌رساند

۹

الف) تَعَلَّمَ ج) لَا تَحْتَرِقُ
ب) يَسْتَرْجِعُ د) يَمْتَلِكُ

۱۰

الف) أَرْبَعَةٌ وَ خَمْسُونَ ب) ثَامِنَ ج) وَاحِدٌ وَ عَشْرُونَ

۱۱

الف) السَّاعَةُ الْعَاشِرَةُ وَ عَشَرَ دَقَاقِ
ب) ۱۲:۰۰
ج) السَّاعَةُ الرَّابِعَةُ إِلَّا رُبْعًا

۱۲

الف) افعال به جز فعل «تَنَزَّلُ» مزید اند. (افتعال، افعال، افعال)
ب) باب اِنْفَعَال - باب اِفْتِعَال - باب اِفْتِعَال - باب اِفْتِعَال
کلمه «انکسار» از باب «انفعال» است اما باقی مصدرها از باب افعال هستند.

۱۳

الف) «لَا تَجْتَمِعُ» درست است. فعل در ابتدای جمله همیشه به صورت مفرد می‌آید و چون خصلتان مؤنث است باید به صورت مؤنث آورده شود.
ب) تَوَاصَّعُوا (فعل ماضی صیغه سوم شخص جمع مذکر).

۱۴

الف) هُمْ - يعرفون + ن وقایه + ی اول شخص مفرد
ب) أَنْتُمْ - لَا تَجْتَمِعُوا فعل نهي از مصدر «اجتماع» و صیغه دوم شخص جمع مذکر است.
ج) هِيَ - كَانَتْ (سوم شخص مفرد مؤنث) تَأْكُلُ (سوم شخص مفرد مؤنث مضارع)

۱۵

الف) هذه ب) هذا/ ذلك (هر دو درست است)

۱۶

الف) گزینه ۴؛ معمولاً در هوای سرد از آسمان می‌بارد ← برف
ب) گزینه ۶؛ آن‌ها کسانی هستند که با هم در سرزمینی واحد زندگی می‌کنند
← هم‌وطنان

ج) گزینه ۲؛ به معنای زندگی کردن به صورت مسالمت آمیز ← هم‌زیستی مشترک
د) گزینه ۵؛ هر انسانی که در دنیا زندگی می‌کند ← ساکنان

۱۷

الف) فِي الصَّنْفِ الْعَاشِرِ. ب) شَكَرَ الْمَدِيرَةَ سَمِيَّةً.
ج) بِكَلَامٍ حَسَنٍ وَ لَطِيفٍ د) فِي الْإِسْطِفَافِ الصَّبَاحِيِّ

۱۸

الف) يَلْعَبُ الطِّفْلُ بَكْرَةَ الْقَدَمِ ب) أَشْتَعِلُ فِي الْمَطَارِ / مَقْتَسُ الْحَقِيبَاتِ.

پاسخنامه آزمون نوبت اول (۱۳)

عربی (۱)

۱

الف) تیره رنگی - غبار آلودگی ب) کولر

الدَّرْسُ الثَّانِي الأعدادُ مِنَ وَاحِدٍ إِلَى مِئَةٍ.

الأعدادُ الأصليَّةُ (واحدٌ إلى عشرين)	الأعدادُ التَّرتيبيَّةُ (الأولُ إلى العشرين)	العقودُ
واحد ١	الأوَّل ١ م	الحادي عَشَرَ ١١ م
إثنان ٢	الثَّاني ٢ م	الثَّاني عَشَرَ ١٢ م
ثلاثة ٣	الثَّالث ٣ م	الثَّالث عَشَرَ ١٣ م
أربعة ٤	الرَّابِع ٤ م	الرَّابِع عَشَرَ ١٤ م
خمس ٥	الخامس ٥ م	الخامس عَشَرَ ١٥ م
ستة ٦	السادس ٦ م	السادس عَشَرَ ١٦ م
سبعة ٧	السَّابع ٧ م	السَّابع عَشَرَ ١٧ م
ثمانية ٨	الثَّامن ٨ م	الثَّامن عَشَرَ ١٨ م
تسعة ٩	التَّاسِع ٩ م	التَّاسِع عَشَرَ ١٩ م
عشرة ١٠	العاشِر ١٠ م	العشرون ٢٠ م

- مؤنث أول، أولى می باشد، بقیه اعداد با گرفتن «ة» مؤنث می شوند؛ مانند أربعة، خامسة.
- «مئة» به معنای «صد» به صورت «مائة» نیز نوشته می شود.
- عدد های «عشرون، ثلاثون، أربعون، خمسون، ستون، سبعون، ثمانون، تسعون» عقود نام دارند.

عددهای عقود

- در مؤنث و مذکر یکسان به کار می روند.
- ترتیبی و اصلی آن یکسان است.
- در حالت مرفوعی با «ون» و در حالت منصوبی و مجروری با «ین» به کار می رود. (در درس ٥ و ٦ در مورد اعرابها بیشتر صحبت خواهیم کرد.)

مثال عِنْدِي عِشْرُونَ كِتَابًا. قَرَأْتُ عِشْرِينَ كِتَابًا.

- به عددهایی مانند ثلاثة و خمسون و اثنان و عشرون که با واو می آید، «معطوف» گفته می شود. در این اعداد یکان پیش از دهگان می آید؛ مثال: أَرْبَعَةٌ وَ خَمْسُونَ (٥٤)، تِسْعَةٌ وَ سَبْعُونَ (٧٩)
- برای زدن تست عدد، نکات زیر به ترتیب ساده به مشکل، حائز اهمیت است:

- شناخت و ترجمه خود عدد؛ اعداد بست و سبع و تسع از جمله اعدای هستند که دانش آموز در آن به اشتباه می افتد.
- تشخیص عدد ترتیبی از اصلی؛ عدد ترتیبی غالباً بر وزن فاعل است و بعد از معدود خود می آید.

مثال معدود به کلمه ای می گوئیم که مورد شمارش قرار می گیرد و یا مرتبه آن را بیان می کنیم.

- در «عشرون دقیقه»، «دقیقه» معدود است و در «الدَّرسُ الخَامِسُ» «الدَّرسُ» معدود می باشد.
- شناخت ترتیب عدد و معدود:

- الف) در اعداد اصلی به جز یک و دو ابتدا عدد می آید و سپس معدود؛ مانند: خَمْسَةٌ لِأَعْيُنٍ.
- ب) یک و دو از اعداد اصلی و اعداد ترتیبی بعد از معدود خود می آیند و نقش «صفت» دارند.

مثال قَرَأْتُ كِتَابَيْنِ إِثْنَيْنِ وَقَرَأْتُ الدَّرْسَ الرَّابِعَ.

به مثال‌های زیر توجه کنید:

مثال واحد و سبعون زائد تسعة و عشرين يساوي مئة. $71 + 29 = 100$

سبعون ناقص عشرين يساوي خمسين. $70 - 20 = 50$

واحد و ثمانون تقسيم على تسعة يساوي تسعة. $81 \div 9 = 9$

احد عشر في خمسة يساوي خمسة و خمسين. $11 \times 5 = 55$

درصد به عربی: عدد + فی + المئة یا عدد + بی + المئة

مثال ثمانون بالمئة: هشتاد درصد اثنان و عشرون فی المئة: بیست و دو درصد

الحادیة عشرة إلا عشر دقائق: ده دقیقه به یازده

السابعة و عشرون دقیقه: هفت و بیست دقیقه

الثانیة عشرة تماماً: دوازده تمام

السادسة إلا ربعاً: یک ربع به شش

الخامسة و النصف: پنج و نیم

الفعل الثاني المجزئ والمزيد

الدرس الثالث والرابع

تَفَعَّلَ	فَرَّحَ: شاد کردن	يُفَرِّحُ: شاد می کند	فَرَّحَ: شاد کن	تَفَرَّحَ: شاد کردن
مُفَاعَلَةٌ	جالس: هم نشینی کرد	يُجالِسُ: هم نشینی می کند	جالس: هم نشینی کن	مُجالسة: هم نشینی کردن
إِفْعَالٌ	أَخْرَجَ: بیرون آورد	يُخْرِجُ: بیرون می آورد	أَخْرَجَ: بیرون بیاور	إِخراج: بیرون آوردن

تشخیص شکل فعل (باب)

برای اینکه بفهمیم فعل ثلاثی مزیدی که به ما داده‌اند از کدام باب است، باید به جای سه حرف اصلی به ترتیب (ف - ع - ل) قرار بدهیم و حروف زائد را به همان شکل در جای خود بیاوریم تا وزن آن به دست بیاید، سپس مصدر آن را پیدا کرده تا باب مشخص شود.

مثال اِسْتَعْفَرَ: سه حرف اصلی آن (غ ف ر) است که به جای آن به ترتیب (ف - ع - ل) قرار می‌دهیم، بقیه حروف را با همان شکل و

حرکت باقی می‌گذاریم، تا وزن آن به دست آید: «اِسْتَفْعَلَ» سپس مصدر آن را پیدا می‌کنیم، «اِسْتَفْعَال» (مصدر آن، همان باب است).

اِ	شَد	تَد	عُد	فَد	رَد
اِ	شَد	تَد	فُد	عَد	لَد

دو گروه زیر را ببینید:

گروه ۱	گروه ۲
عَفَرَ: آمرزید	اِسْتَعْفَرَ: طلب آمرزش کرد
رَفَعَ: بالا برد	اِرْتَفَعَ: بالا رفت
كَسَرَ: شکست	اِنْكَسَرَ: شکسته شد
عَلِمَ: دانست	تَعَلَّمَ: آموخت
عَمِلَ: کار کرد	تَعَامَلَ: داد و ستد کرد
قَبِلَ: پذیرفت	قَبِلَ: بوسید
كَتَبَ: نوشت	كَاتَبَ: نامه‌نگاری کرد
نَزَلَ: پایین آمد	أَنْزَلَ: نازل کرد

به موارد زیر دقت کنید:

- ۱- ریشه فعل‌های هر دو گروه سه حرفی است، پس در تعداد حروف اصلی یکی هستند.
- ۲- فعل‌های گروه یک فقط از حروف اصلی تشکیل شده‌اند و حرف زائد ندارند. (اصطلاحاً به آن‌ها ثلاثی مجرد می‌گویند).
- ۳- فعل‌های گروه دو در صیغه سوم شخص مفرد علاوه بر حروف اصلی یک یا دو یا سه حرف زائد دارند. (اصطلاحاً به آن‌ها ثلاثی مزید می‌گویند).
- ۴- در تغییر گروه یک به دو در معنای آن تغییراتی بوجود می‌آید.

فعل‌های گروه دوم به ۸ شکل می‌تواند بیاید که در اصطلاح به آن «باب» می‌گوییم، اما در کتاب درسی به جای باب می‌گوییم شکل؛ مثلاً به شکل اِسْتِفْعَال، یا به شکل مَفَاعَلَة.

با توجه به تعداد حروف اصلی و زائد در صیغه سوم شخص مفرد در این ۸ شکل، حروف زائد هر باب از این قرار است:

باب	تعداد حروف زائد	به عربی
باب اِسْتِفْعَال	سه حرف زائد	بِزِيَادَةِ ثَلَاثَةِ أَحْرَفٍ
باب اِفْتِعَال، اِنْفِعَال، تَفَعُّلٌ و تَفَاعُلٌ	دو حرف زائد	بِزِيَادَةِ حَرْفَيْنِ (اِثْنَيْنِ)
باب اِفْعَال، تَفْعِيلٌ و مَفَاعَلَة	یک حرف زائد	بِزِيَادَةِ حَرْفٍ وَاحِدٍ

- ۱- مراقب باشید افعال اِسْتَمَعَ، اِسْتَلَمَ، و اِسْتَوَى به شکل «اِفْتِعَال» هستند نه «اِسْتِفْعَال».
- ۲- دقت کنید که در امر چهار شکل (باب) تَفَعُّلٌ، تَفَاعُلٌ، تَفْعِيلٌ و مَفَاعَلَة نیاز به همزه امر نداریم، چون بعد از حذف حرف مضارع (حرف اول فعل مضارع) حرف بعد از آن متحرک است؛ مانند: تَفَرَّحٌ که حرف دوم آن یعنی «ف» متحرک است و نیاز به همزه امر ندارد.
- ۳- همزه امر در باب اِفْعَال مفتوح است، مانند: اَنْزِلْ
- ۴- خوب است که بدانید فعل‌هایی چون اِنْتَحَبَ، اِنْتَشَرَ، اِنْتَصَرَ و... که نون و تاء کنار هم قرار گرفته و بین باب اِفْتِعَال و اِنْفِعَال مردد هستید، باب اِفْتِعَال هستند.

حرکت عین الفعل (حرف دوم از حروف اصلی فعل)، در ماضی تمامی باب‌ها فتحه است، مانند اِحْتَرَمَ و اَكْرَمَ و در فعل مضارع و امر تمامی بابها (به جز تَفَعُّلٌ و تَفَاعُلٌ) کسره می‌باشد؛ مانند: تَحْتَرِمُ و تُكْرِمُ در مضارع و اِحْتَرِمْ و اَكْرِمْ در امر حرکت عین‌الفعل در باب تَفَعُّلٌ و تَفَاعُلٌ در تمامی زمان‌ها فتحه است بنابراین برخی صیغه‌های ماضی و امر شبیه هم می‌شوند؛ مانند: هُمْ تَعَلَّمُوا؛ آنها یاد گرفتند اَنْتُمْ تَعَلَّمُوا؛ شما یاد بگیرید

معانی باب‌ها

- ۱- باب «اِسْتِفْعَال» معمولاً معنای طلب می‌دهد، مانند: اِسْتَعْفَرَ: طلب آمرزش کرد اِسْتَنْصَرَ: یاری خواست
- ۲- باب «اِنْفِعَال» هیچگاه مفعول نمی‌گیرد. (لازم است) اِنْكَسَرَ: شکسته شد اِنْتَبَعَتْ: فرستاده شد
- ۳- باب «مَفَاعَلَة» و «تَفَاعُلٌ» معمولاً معنای مشارکت دارند... با این تفاوت که مشارکت باب تفاعل دو طرفه و در باب مفاعله یکطرفه است. تَكَاتَبَ عَلِيٌّ و سَعِيدٌ عَبْرَ الْاِنْتَرْنِتِ: علی و سعید از طریق اینترنت با هم نامه‌نگاری کردند. كَاتَبَ عَلِيٌّ سَعِيدًا عَبْرَ الْاِنْتَرْنِتِ: علی با دوستش از طریق اینترنت نامه‌نگاری کرد.
- ۴- باب «اِفْعَال» و «تَفْعِيلٌ» معمولاً فعل ناگذرا (لازم) را به فعل مفعول‌پذیر تبدیل می‌کنند: ظَهَرَ: ظاهر شد ← اُظْهَرَ: ظاهر کرد نَزَلَ: نازل شد، پایین آمد ← اَنْزَلَ: نازل کرد كَثُرَ: زیاد شد ← كَثُرَ: زیاد کرد قَرِحَ: شاد شد ← قَرِحَ: شاد کرد

یادآوری

با دقت در فعل‌هایی که تا به حال خوانده‌اید، چند نمونه افعالی را که با ثلاثی مجرد و مزید آن آشنا شده‌اید، مرور می‌کنیم:

عَلِمَ: دانست	عَلَّمَ: یاد داد	تَعَلَّمَ: یاد گرفت
سَلِمَ: سالم ماند	سَلَّمَ عَلِيًّا: سلام کرد سَلَّمَ إِلَيْهِ: تحویل داد	اسْتَلَمَ: دریافت کرد
جَلَسَ: نشست	أَجْلَسَ: نشانید	جَالَسَ: هم‌نشینی کرد
خَرَجَ: خارج شد	أَخْرَجَ: بیرون آورد	إِسْتَخْرَجَ: استخراج کرد
عَرَفَ: شناخت	عَرَفَ: معرفی کرد	تَعَارَفَ: یکدیگر را شناختند
	تَخَرَّجَ: دانش آموخته شد	إِسْتَخْرَجَ: استخراج کرد
	تَعَرَّفَ عَلِيًّا: شناخت	تَعَارَفَ: یکدیگر را شناختند

فعل لازم و فعل متعدی

- پیش از آشنایی با فعل لازم و متعدی با مفهوم فعل، فاعل و مفعول آشنا شوید.
- فعل، کلمه‌ای است که بر انجام کاری یا داشتن حالتی در گذشته، حال یا آینده دلالت دارد.
- فاعل، انجام دهنده کار یا دارنده حالت است.
- مفعول، اسمی است که در زبان عربی معمولاً پس از فاعل می‌آید و کار بر آن انجام می‌شود.
- لازم: به فعلی که معنای آن با فاعل کامل می‌شود و به مفعول نیاز ندارد.
- متعدی: به فعلی که معنای آن با فاعل کامل نمی‌شود و به مفعول نیاز دارد.
- أَرْسَلَ جَوَادٌ رِسَالَةً: جواد نامه‌ای را فرستاد.
- يَقْطَعُ النَّجَارُ الخَسْبَ: نجار چوب را می‌برد.

نحوه تشخیص فعل لازم از متعدی

- «مفعول» در جملاتی به کار می‌رود که فعل جمله متعدی باشد، بنابراین راه تشخیص مفعول، راه تشخیص فعل متعدی نیز می‌باشد.
- در بیشتر اوقات مفعول، همراه نشانه مفعولی (را) به کار می‌رود. فعل‌هایی مانند: صَرَبَ (زد)، أَكَلَ (خورد)، نَصَرَ (باری کرد)، قَالَ (گفت) شَرِبَ (نوشید)، كَتَبَ (نوشت) و... از این قبیل هستند و در جواب «چه چیزی را؟» و «چه کسی را؟» می‌آیند.

شَرِبَ حَمِيدٌ المَاءَ: حمید آب را نوشید. (چه چیزی را نوشید؟ آب را)
نَصَرَ حَمِيدٌ مُحَمَّدًا: حمید محمد را باری کرد. (چه کسی را باری کرد؟ محمد را)

مفعول زبان عربی، گاهی در ترجمه فارسی همراه حروف متمم (به، با، از) می‌آید.

(۱) به: بَلَغَ سَعِيدٌ المَنْزِلَ: سعید به منزل رسید.

نَالَ عَلِيٌّ هَدْفَهُ: علی به هدفش رسید.

(۲) با: (در باب مُفَاعَلَةٌ)

كَاتَبَ عَلِيٌّ سَعِيدًا: علی با سعید مکاتبه کرد.

(۳) از: سَأَلَ هَارُونَ الخَدَمَ: هارون از خدمتکاران پرسید.

سَتَسْتَقْبِلُهُ بِطَرَّةٍ: به گرمی از او استقبال خواهیم کرد.

افعال ناقصه (كَانَ، صَارَ، لَيْسَ، أَصْبَحَ، مَا دَامَ ...) نه لازم هستند و نه متعدی.

فعل متعدی غالباً از راه‌های زیر شناخته می‌شود:

(۱) از طریق سؤال «چه کسی را؟» و «چه چیزی را؟» مانند: أَكَلَ: خورد (چه چیزی را؟)

(۲) هر فعلی که دارای ضمیر متصل نصبی باشد: مانند: أَنْزَلْنَا هَدْيَنَا

(۳) فعل مجهول متعدی است زیرا از فعل متعدی (نیازمند مفعول) فعل مجهول ساخته می‌شود. (از فعل لازم، فعل مجهولی ساخته نمی‌شود).

(۴) فعل‌هایی که در باب «إِفعال»، «تفعیل»، «مُفَاعلة» و «استفعال» باشند بیشتر اوقات متعدی می‌باشد.

(۵) گاهی فعل لازم توسط حرف جر (ب) متعدی می‌شود. مانند: ذَهَبَ مُحَمَّدٌ بِكِتَابٍ مُحَمَّدٍ کتابی را برد.